

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

07/10-107М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять та самостійної роботи
з навчальної дисципліни

«Психологічна служба в закладах освіти»

для здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня
за освітньо-професійною програмою «Психологія»
спеціальності 053 Психологія
денної і заочної форм навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою ННІЕМ
Протокол № 3 від 18.11.2025 р.

Рівне – 2025

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладах освіти» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти за освітньо-професійною програмою «Психологія» спеціальності 053 Психологія денної і заочної форм навчання [Електронне видання] / Стасюк М. І. Рівне : НУВГП, 2025. 24 с.

Укладач: Стасюк М. І., канд. психол. наук, доц. кафедри суспільних дисциплін НУВГП.

Відповідальний за випуск: Сокаль В. А., канд. пед. наук, в. о. завідувача кафедри суспільних дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 053 Психологія Шпак Світлана Григорівна, канд. психол. наук, доц. кафедри суспільних дисциплін НУВГП.

Попереднє видання МВ 07-10-09М

ЗМІСТ

1. Передмова	4
2. Методичні поради для роботи над дисципліною	4
3. Теми семінарських занять.	6
4. Плани семінарських занять	7
5. Теми для самостійного вивчення	16
6. Завдання до самостійної роботи	18
7. Індивідуальні науково-дослідні завдання	19
8. Питання до підсумкового контролю	20
9. Рекомендована література	22
10. Інформаційні ресурси	24

1. Передмова

Навчальна дисципліна «Психологічна служба в закладах освіти» є вибірковою компонентою (ВК) освітньо-професійної програми «Психологія» спеціальності 053 «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка передбачає підготовку майбутніх психологів до діяльності і формує практичні уміння, ознайомлюючи з нормативно-правовими засадами роботи психолога в закладах освіти, принципами діяльності психологічної служби, видами діяльності в ній та особливостями психологічного супроводу клієнтів тощо. Саме це сприяє адекватному й ефективному використанню у професійній діяльності теоретичних знань, розумінню алгоритму дій на практиці.

Дисципліна «Психологічна служба в закладах освіти», відповідно до освітньо-професійної програми й навчального плану, як вибіркова компонента завершується заліком.

2. Методичні поради для роботи над навчальною дисципліною

Навчальна дисципліна «Психологічна служба в закладах освіти» передбачає опанування студентами першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» теоретико-методологічними аспектами діяльності психологічної служби в закладах освіти, особливостями роботи психолога в ній зі здобувачами, їхніми батьками, педагогами, включно з діагностикою, профілактикою, просвітою, консультуванням, експертизою, корекцією в освітньому середовищі.

Завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення з нормативно-правовою базою, типовою документацією,

основними видами й особливостями діяльності психолога в закладах освіти, опанування навичками для реалізації діагностично-консультативних, просвітницьких, превентивних завдань у роботі з особистостями різних вікових груп.

По завершенню вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:

- професійну етику психологів у роботі з клієнтами;
 - законодавчу базу України з регуляції діяльності психологів в освіті;
 - види діяльності психологів;
 - специфіку вікової просвітницької, профілактичної, психодіагностичної і консультаційної роботи;
- уміти:
- критично аналізувати та систематизувати актуальні наукові джерела;
 - складати план роботи психолога на рік, місяць в закладах освіти;
 - забезпечувати професійний документообіг, згідно з державними стандартами й вимогами до звітності в закладі освіти;
 - успішно виконувати прикладних завдань;
 - організовувати та проводити діагностику клієнтів з використанням надійного і валідного інструментарію;
 - обирати доцільні методи та форми роботи зі здобувачами, їхніми батьками, педагогами;
 - використовувати отримані знання на практиці.

Здобувачам освіти необхідно засвоювати терміни, конспектувати першоджерела, виступати на заняттях. Конспектом можна користуватися студентам під час цитування науковців чи озвучення цифрових даних.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Психологія» здобувачі спеціальності 053 Психологія першого (бакалаврського) рівня повинні набути

компетенції, які сприятимуть успішному здійсненню навчальної, а згодом і професійної діяльності, оскільки формують уміння:

- застосування набутих теоретичних знання на практиці, опановування категоріального апарату,
- оволодіння сучасними знаннями за допомогою інформаційних і комунікаційних технологій,
- самостійного колекціонування інформації з різних джерел та критичного її опрацювання, аналізу й узагальнення,
- використання валідного й надійного психодіагностичного інструментарію під час планування, організації та здійснення психодіагностики,
- аналізу та узагальнення отриманих результатів, формулювання висновків та рекомендацій,
- надання індивідуальної й групової психологічної допомоги з дотриманням норм професійної етики,
- здійснення просвітницької та психопрофілактичної роботи, згідно з запитом,
- особистісно та професійно самовдосконалюватися, навчатися та саморозвиватися.

3. Теми семінарських занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Концепції та основні моделі психологічної служби в системі освіти	2	2
2	Психолог як особистість і професіонал. Організація та планування роботи практичного психолога	2	2
3	Основні форми та методи роботи психолога з дітьми дошкільного віку	2	-
4	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	4	2
5	Специфіка роботи психолога з підлітками	2	2

6	Специфіка роботи психолога зі старшокласниками	2	-
7	Особливості роботи психолога з соціально й педагогічно занедбаними дітьми	2	-
8	Особливості роботи психолога з дітьми з особливими потребами	2	2
9	Особливості роботи психолога з педагогічним колективом	2	-
	Разом	20	10

4. Плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Концепції та основні моделі психологічної служби в системі освіти

Вид: Семінарське заняття.

Методи: бесіда; робота з науковою літературою; самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне та професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань.

План

1. Мета і завдання психологічної служби в закладах освіти.
2. Зміст діяльності та структура психологічної служби в закладах освіти України.
3. Основні види діяльності психолога у психологічній службі в закладах освіти.
4. Завдання, принципи та функції психологічної служби в закладах освіти.

Узагальнення вивченого: діагностика знань в усній і тестовій формі.

Рекомендована література: 1,2,8,9,10.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до

плану заняття.

1. Підготувати план-схему відповіді на кожне з питань заняття.

2. Підготувати словник термінів з теми.

3. Охарактеризувати нормативно-правову базу діяльності психологічної служби в закладах освіти.

4. Опрацювати Положення про психологічну службу в закладах освіти.

Семінарське заняття № 2

Тема: Психолог як особистість і професіонал. Організація та планування роботи практичного психолога

Вид: семінарське заняття.

Методи: евристична бесіда, робота з навчально-методичною літературою; самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань.

План

1. Основні види діяльності психолога в закладах освіти.

2. Організація та форми роботи практичного психолога.

3. Вимоги до психологічного кабінету дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти.

4. Правила та форма документообігу психолога в ЗЗСО.

5. Етика праці психолога і кодекс поведінки.

Узагальнення вивченого: діагностика знань у формі колоквиуму; виконання практичних завдань.

Рекомендована література: 1,2,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу,

підготувати мультимедійну презентацію відповідно до плану.

1. Підготувати схематичні відповіді на питання заняття.

2. Підготувати словник термінів з теми.

3. Права та обов'язки психолога у психологічній службі у закладах освіти.

Семінарське заняття № 3

Тема: Основні форми та методи роботи психолога з дітьми дошкільного віку

Вид: семінарське заняття.

Методи: співбесіда; самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань.

План

1. Психічний розвиток дітей від народження до шести років та методи контролю за ним.

2. Розвиток емоційно-особистісної сфери дошкільників.

3. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників.

Узагальнення вивченого: діагностика знань в усній і тестовій формі.

Рекомендована література: 1, 2,4, 5, 7,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи та мультимедійну презентацію відповідно до плану заняття.

1. Охарактеризувати особливості розвитку дитини від народження до шести років за Е. Еріксоном.

2. Алгоритм діяльності психолога дошкільного навчального закладу.

3. Основні напрями роботи психолога дитячого садка.

4. Просвітницька робота психолога у дитячому садку.

5. Скласти план-конспект семінарського заняття.
6. Підготувати словник термінів з теми.

Семінарське заняття № 4

Тема: Особливості роботи психолога з молодшими школярами

Вид семінарське заняття.

Методи: робота з навчально-методичною літературою; самостійна робота, рольові ігри, групові дискусії.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань.

План

1. Методи діагностики та правила оформлення результатів перевірки готовності до навчання.

2. Напрямки роботи психолога з підготовки дитини до до навчання.

3. Дотримання етичних правил під час перевірки та повідомлення результатів готовності дитини до навчання.

4. Адаптація дитини до школи та мотивація навчання.

Узагальнення вивченого: діагностика знань у формі фронтального опитування; виконання практичних завдань.

Рекомендована література: 1, 2,4, 5,6,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу, підготуватися до заняття, відповідно до плану:

1. Скласти план-конспект семінарського заняття.
2. Підготувати словник термінів з теми.
3. Робота психолога з подолання тривожності, агресивності та шкільних страхів у молодших школярів.
4. Методи розвитку довільності поведінки в молодшому шкільному віці.
5. Психологічний супровід адаптації п'ятикласників до освітнього процесу у закладі.

Семінарське заняття № 5

Тема: Специфіка роботи психолога з підлітками

Вид: семінарське заняття.

Методи: аналіз казок і ситуацій; бесіда, мозковий штурм.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань.

План

1. Особливості перебігу підліткової кризи та пов'язані з нею когнітивні й поведінкові ризики.
2. Детермінанти шкільної дезадаптації підлітків.
3. Девіантна поведінка підлітків.

Узагальнення вивченого: діагностика знань у формі колоквиуму.

Рекомендована література: 1,2,4,5,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати мультимедійну презентацію відповідно до плану заняття.

1. Скласти план-конспект семінарського заняття.
2. Підготувати словник психологічних термінів з теми.
3. Алгоритм профілактики насильства у середовищі підлітків.
4. Алгоритм профілактики девіантної поведінки підлітків у ЗЗСО.

Семінарське заняття № 6

Тема: Специфіка роботи психолога зі старшокласниками

Вид: семінарське заняття.

Методи: бесіда, мозковий штурм, самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань.

План

1. Основні напрямки діагностичної роботи.
2. Формування готовності учнів 9-х класів до вибору профілю навчання та майбутньої професії.
3. Моніторинг професійної готовності та кар'єрних орієнтирів учнів 11-х класів.
4. Основні напрямки профілактичної роботи зі старшокласниками.
5. Основні напрямки консультаційної роботи з вчителями (класними керівниками), здобувачами освіти, їхніми батьками.

Узагальнення вивченого: діагностика знань у тестовій формі.

Рекомендована література: 1, 2,4, 5,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати мультимедійну презентацію відповідно до плану заняття.

1. Скласти план-конспект семінарського заняття.
2. Підготувати словник термінів з теми.
3. Психологічний супровід з адаптації здобувачів 10 класів до освітнього процесу.
4. Просвітницька робота психолога у закладі освіти.

Семінарське заняття № 7

Тема: Особливості роботи психолога з соціально й педагогічно занедбаними дітьми

Вид семінарське заняття.

Методи: бесіда; робота з науковою літературою; самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми.

План

1. Соціально-педагогічна занедбаність.
2. Сутність та види психологічних девіацій.
3. Проблема прояву девіацій у поведінці учнів різного віку.
4. Робота психолога з профілактики та подолання відхилень у поведінці учнів.
5. Профілактика та діагностика дезадаптованої (афективної, аутичної, суїцидальної, адиктивної), асоціальної (агресивної, делінквентної, кримінальної) поведінки дитини.

6. Профілактика соціально-педагогічної занедбаності.

Узагальнення вивченого: діагностика знань в усній і тестовій формі.

Рекомендована література: 1, 2,4,5,6,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу та підготувати мультимедійну презентацію відповідно до плану заняття.

1. Скласти план-конспект семінарського заняття.
2. Підготувати словник термінів з теми
3. Методика контактної взаємодії з соціально-психологічно і педагогічно занедбаними учнями (налаштованість до спілкування; пошук спільного інтересу; виявлення позитивних якостей; виявлення небезпечних якостей; адаптивна поведінка партнерів; встановлення оптимальних стосунків).

Семінарське заняття № 8

Тема: Особливості роботи психолога з дітьми з особливими потребами

Вид: семінарське заняття.

Методи: бесіда; робота з науковою літературою; самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми.

План

1. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП.

2. Команда соціально-психологічного супроводу.

Індивідуальний підхід.

3. Психологічна діагностика та корекція емоційної, пізнавальної поведінкової сфер дитини з особливими потребами.

4. Консультування батьків дитини з особливими потребами і педагогів.

5. Психологічний супровід дитини з особливими потребами в освітньому середовищі.

6. Створення позитивного психологічного клімату та сприяння інтеграції в соціум.

Узагальнення вивченого: діагностика знань в усній і тестовій формі.

Рекомендована література: 1, 2, 4, 5,6,7,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу, законспектувати та підготувати виступи відповідно до плану заняття.

1. Скласти план-конспект семінарського заняття.

2. Підготувати словник термінів з теми.

3. Особливості створення індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.

4. Алгоритм роботи психолога з дітьми з ООП.

Семінарське заняття № 9

Тема: Особливості роботи психолога з педагогічним колективом

Вид: семінарське заняття.

Методи: евристична бесіда, робота з навчально-методичною літературою; самостійна робота.

Мотивація навчання: особистісне і професійне самовдосконалення.

Актуалізація опорних знань: контрольні запитання до теми.

План

1. Функцій, завдання та практичні аспекти роботи психолога з педколективом.
2. Способи взаємодії психолога з педагогами.
3. Психологічна просвіта педагогів щодо створення позитивного психологічного клімату в класних колективах.
4. Просвітницька робота щодо стилю викладання з урахуванням індивідуальної траєкторії розвитку здобувача освіти.
5. Запити педагогів на психологічну допомогу.
6. Психологічне консультування вчителів.

Узагальнення вивченого: діагностика знань у формі колоквиуму; виконання практичних завдань.

Рекомендована література: 1, 2,9,10,11,12.

Завдання здобувачам вищої освіти для підготовки заняття: Опрацювати рекомендовану літературу, підготувати мультимедійну презентацію відповідно до плану.

1. Скласти план-конспект семінарського заняття.
2. Підготувати словник термінів з теми.
3. Алгоритм діяльності психолога з педагогічним колективом.

5. Теми для самостійного вивчення

Самостійна робота студента - основний вид засвоєння навчального матеріалу з дисципліни «Психологічна служба в закладах освіти» у позааудиторний час.

Метою самостійної роботи є формування у студентів здатності визначити свою позицію й аргументовано її обґрунтувати, віднаходити стрижневі аспекти проблем, що потребують вирішення. Предметом самостійної роботи студентів є вивчення ними окремих тем указаної навчальної дисципліни, підготовка презентацій тощо. Самостійно студентів мають опрацювати наукові доробки з проблем сучасної психології.

Самостійна робота організовується у такій послідовності:

- попереднє вивчення навчальної програми з дисципліни;
- ознайомлення з літературою лекції;
- слухання лекції, складання лекційного конспекту з подальшим його доопрацюванням;
- вивчення і аналіз рекомендованої літератури і виконання контрольних завдань;
- з'ясування питань, які виникли під час вивчення матеріалу, консультації у викладача.

Основні теми навчальної дисципліни, що потребують самостійного опрацювання:

1. Виправлення афективної поведінки дошкільників.
2. Методи розвитку довільності поведінки в молодшому шкільному віці та методи її розвитку.
3. Особливості діяльності психолога з девіантними підлітками.
4. Виступи на батьківських зборах, педрадах, психологічних тренінгах, семінарах з метою психологічної просвіти.
5. Профорієнтація старшокласників.

6. Особливості роботи психолога з агресивними соціально-психологічно й педагогічно занедбаними дітьми.

7. Особливості діяльності психолога в інклюзивно-ресурсному центрі.

8. Проведення роботи, спрямованої на підтримку позитивного психоемоційного стану у педагогічних працівників (використання різних видів ігор: ігри-релаксації, адаптаційні ігри, ігри-формули, ігри-звільнення, ігри-комунікації тощо).

9. Участь у підготовці та проведенні психолого-педагогічних консиліумів.

10. Перша психологічна допомога у надзвичайній ситуації.

11. Здійснення психологічного аналізу уроку.

6. Завдання для самостійної роботи.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денної/заочної форми навчання
1	Законспектувати Положення про психологічну службу в системі освіти. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text Побудувати структурно-логічні схеми	10/12
2	Опрацювати основні етапи становлення та розвитку психологічної служби в Україні	10/12
3	Функції і повноваження психолога у психологічній службі в освіті	5/12
4	Практично презентувати організаційні моделі діяльності психологічної служби на рівні «район – навчальний заклад», на рівні області	5/12
5	Психологічне забезпечення діяльності позашкільних навчальних закладів	10/12
6	Підготувати презентацію про особливості, цілі, завдання психологічної служби в закладах вищої освіти	5/10
7	Підготувати презентацію «Особливості діяльності психологічної служби в закладах освіти під час війни»	10/12
8	Особливості діяльності психолога в ІРЦ	10/10
9	Ресурсна кімната у закладі загальної середньої освіти	5/6
10	Психологічний супровід здобувачів освіти під час війни	10/10
	Разом	80/108

7. Індивідуальні науково-дослідні завдання

Індивідуально-науково дослідне завдання (ІНДЗ) як вид самостійної роботи передбачає залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень. Фактично виконання таких завдань в процесі засвоєння навчальної дисципліни «Психологічна служба в закладах освіти» дозволяє їм опановувати особливостями психологічного супроводу особистості в закладах освіти.

Для оформлення ІНДЗ план до теми здобувач складає самостійно, відповідно в такий же спосіб займається пошуком наукової літератури. Індивідуальні консультації з викладачем сприятимуть виконанню ІНДЗ, спрямовуючи його в позитивне русло. Важливою складовою підсумкового результату ІНДЗ є правильне оформлення бібліографічних посилань у списку використаних джерел з теми (відповідно до бібліографічного опису з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ8302: 2015).

Підготовка і захист ІНДЗ на запропоновані теми:

1. Скласти конспект «Алгоритм діяльності психолога дошкільного закладу».
2. Психологічний супровід інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами.
3. Алгоритм виявлення дітей з особливими освітніми потребами різних нозологій.
4. Психологічна допомога здобувачам освіти в умовах війни.

8. Питання для підсумкового контролю

1. Нормативно-правові документи, які регулюють діяльність психологічної служби в закладах освіти.
2. Основні принципи діяльності психолога у психологічній службі.
3. Права та обов'язки психолога у психологічній службі.
4. Завдання психологічної служби в закладах освіти.
5. Види діяльності психолога в психологічній службі.
6. Сутність психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.
7. Особливості створення безпечного освітнього середовища.
8. Характеристика обов'язкової документації практичного психолога (плани, журнали, протоколи) в закладі освіти.
9. Співпраця психолога з батьками здобувачів освіти, педагогами, адміністрацією.
10. Актуальні типові запити від учасників освітнього процесу до психолога.
11. Адаптація першокласників до навчання у школі.
12. Моніторинг адаптації першокласників
13. Особливості вивчення готовності дитини до навчання у школі.
14. Сутність поняття дитина «групи ризику».
15. Особливості індивідуального підходу до підлітків «групи ризику».
16. Сутність поняття соціально-психолого-педагогічна занедбаність.
17. Особливості психологічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами.
18. Робота психолога з запобігання домашньому насильству, булінгу.

19. Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі.

20. Особливості роботи психолога закладу дошкільної освіти.

21. Просвітницька робота психолога у дитячому садку.

22. Види діяльності психолога у роботі з батьками здобувачів освіти.

23. Консультаційна та просвітницька робота психолога з педагогами, які працюють з дітьми з ООП.

24. Особливості психологічної підтримки дітей з ООП різних рівнів надання підтримки.

25. Робота психолога з обдарованими дітьми.

26. Зміст та особливості психологічної просвіти з підлітками та їхніми батьками.

27. Особливості та зміст психологічної просвіти з педагогічним колективом.

28. Атестація психолога в закладі освіти.

29. Психологічне консультування педагогів, здобувачів освіти, їхніх батьків.

30. Склад і особливості діяльності психологічної служби закладу загальної середньої освіти.

31. Психологічний супровід дітей з ООП в умовах інклюзивного навчання.

32. Особливості діяльності психолога інклюзивно-ресурсного центру.

33. Психопрофілактика хронічного стресу в закладах освіти.

34. Своєрідність роботи психолога з підлітками групи ризику.

35. Особливості роботи психолога з тривожними здобувачами освіти.

36. Психологічне консультування батьків у розв'язанні сімейних конфліктів.

37. Моніторинг емоційного стану педагогів.

38. Своєрідність діяльності психолога у дошкільному навчальному закладі.

39. Зміст та своєрідність організаційно-методичної роботи у ЗЗСО.

40. Етичні принципи діяльності психолога.

41. Психопрофілактична робота зі створення безпечного психологічного клімату у колективі.

9. Основна література

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості : навч. посіб. Харків : Фоліо, 1996. 237 с.

2. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. Київ : ІЗМН, 1998. 240 с.

3. Кириленко В. Г. Консультативні практики в соціальній роботі : навчально-методичний посібник. Київ : Університет «Україна», 2020. 358 с.

4. Панок В. Г. Інноваційні моделі підвищення кваліфікації працівників психологічної служби і консультантів ПМПК / авт. кол. за ред. Панка В.Г., Гаркавенко З. О. Київ : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 219 с.

5. Панок В. Г. Організація та науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби і ПМПК / За наук. ред. В. Г. Панка та І. І. Цушка. Київ : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 90 с.

6. Панок В. Г. Психологічна служба : навч.-метод. посіб. для студентів і викладачів. 2-е вид. Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2013. 328 с.

7. Павелків Р. В., Цигипало О. П. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 232 с.

8. Положення про психологічну службу в системі освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0885-18#Text>

9. Психологічна служба в освіті : методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Бакалавр» / укладач Іванашко О. Є. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2020. 40 с.

10. Психологічна служба в освіті : методичні рекомендації до самостійної роботи та індивідуальних науково-дослідних завдань для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Бакалавр» / укладач Іванашко О. Є. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2020. 36 с.

11. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : методичні рекомендації / автори-упор. В. Г. Панок, В. Д. Острова. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 68 с.

12. Строяновська О. В. Психологічна служба в системі освіти: Практикум з навчального курсу для практичних психологів : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2010. 176 с.

13. Цушко І. І. Формування навичок захисту і збереження репродуктивного здоров'я учнівської і студентської молоді : практ. посіб. Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 104 с.

14. Яцків О. С. Нейропсихологічний підхід у діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу. *Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України*. Вип. 31. 2016. С. 594–606.

Допоміжна література

1. Вознесенська О. Л. Ресурси арттерапії на допомогу вимушеним переселенцям. Практичний посібник для тренерів. Київ : Human Rights Foundation, 2018. 50 с. <http://uhrf.org/download/27.pdf>

2. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.

3. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз / ред.-упоряд. З. С. Карпенко. Івано-Франківськ : Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.

4. Berry J.W. Immigration, Acculturation and Adaptation. *Applied Psychology*. 46. P. 5–68.

5. Paolino T. J. Psychoanalytic psychotherapy theory, technique, therapeutic relationship and treatability. New York : Brunner/Mazel, 1981.

6. TaJfel H., Turner J. An integrative theory of intergroup conflict. *The social psychology of intergroup relations* / Eds. W. Austin & S. Worchel. Monterey, CA : Brooks. Cole, 1979. P. 33–47.

10. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>

2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, вул. О. Борисенка, 6. URL : <http://lib.rv.ua>

3. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://osvita.ua/>

4. Вища освіта. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/

5. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44). URL: <http://www.cbc.rv.ua/>.

6. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzeni-standarti-vishchoi-osviti>